

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 12 K.
 Félévre 6 K.
 Negyedévre . . 3 K.
 Hirdetési díj: Egyhasábos
 petütsor egyszeri hirdetése
 15 f. Közlemények sora 40 f.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI,
 KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**

**Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
 és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.**

**Szerkesztőség és
 kiadóhivatal ::
 Kósch Árpád
 könyvnyomdája
 Eperjes, Fő-u. 59.
 :: Telefon-szám 16. ::**

A béke és egyebek.

Nagyon felületesen ítéli meg a közvéleményt, aki azt hiszi, hogy az csak a háború befejezését kívánja minél hamarabb való békekötéssel. Ezt hiszen bármikor, nyomban is megkaphatnók, csak le kellene raknunk a fegyvert a megrontásunkra, földarabolásunkra esküdt ellenség előtt, mely megátalkodott gonosz támadásával a háborút reánk erőlteti. De van-e magyar ember, aki ilyen áron is elfogadná a békét? Hiszen az a sír békéje lenne, már pedig még csak arról sem lehet szó, hogy rengeteg áldozatunk, példátlan erőfeszítésünk és nagyszerű győzelmeink után a legkevesebb is lealázó békét kössünk valaha.

A közvélemény tehát mindenképp felett méltányos, tisztességes békét akar, olyat, amelyben megelégedetten pihenhetjük ki roppant fáradalmainkat s melyet nyugodt öntudattal hagyhatunk utódainkra.

Mi kell az ilyen béke eléréséhez? Kitartás. Ehhez pedig pénz kell a hadsereg számára. A pénzt csak maga a nemzet adhatja, hadikölcsön alakjában. Min fordul meg tehát a nekünk való béke ügye? Legelsősorban a most induló új magyar hadikölcsön teljesen kielégítő sikerén.

A béke óriási érdeke az első ok, amiért ebben az új hadikölcsönben minden magyar állampolgárnak egész anyagi erejével kell résztvennie. De vannak egyéb serkentő okok is. Ilyen az a biztos és jelentékeny kamatjövédalom, amivel ez a hazafias ténykedés együtt jár. A mai pénzbőség idején nincs ennél okosabb és nemesebb tőkeelhelyezés. Azokra, akik a

háborúban, vagy éppen a háborúból lépesedtek meg és mégsem járulnak hozzá kellőképpen a nemzeti kölcsönhöz, majd rájár a rúd. Bizony jól teszi, aki azt nem várja meg.

De itt van a németek megragadó példája. Ők a hetedik hadikölcsönükbe tizenkétezer-millió márkát hozták össze, együtt a hét kölcsönbe pedig hetvenötezer-milliót. Büszkék vagyunk nagy szövetségeseinkre s vajjon lehetséges-e, hogy ugyanakkor magunk miatt pironkodjunk?

KÖZIGAZGATÁS.

Alispáni negyedévi jelentés.

Sárosvármegye törvényhatósági bizottsága e hó 29-ikén d. e. 10 órakor tartja évnegyedi őszi közgyűlést. A közgyűlésen tárgyalás alá kerül az alispán negyedévi jelentése, melyet SÁROSVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJÁNAK csütörtöki száma közöl.

A jelentésből a következőket vesszük:

A vármegye közlémezési ügyét illetőleg jelenti, hogy legutóbbi negyedévi jelentése óta, az ideai termés betakarítása és forgalombajutása folytán az élelmezési gondok láthatólag nyugvópontra jutottak, mert lázas beszerzési igyekezetével, előrelátó gondosságával a nemtermelők nagy részének sikerült gabonaszükségletét biztosítani, dacára annak, hogy a közvetlen gabonavásárlás a vármegye területén lényeges nehézségekbe ütközött.

Az erre vonatkozó 2639-1917. M. E. sz. rendelet a vásárlást csakis a vásárlónak lakóhelyén engedte meg, ami érthető meglepetést keltett, mivel a vármegye területén számos olyan község van, hol egyes gabonaneműek, különösen búza egyáltalán nem, vagy pedig nem elegendő mennyiségben termeltek; felhatalmazta azonban ezen rendelet a közlémezési hivatal vezetőjét, hogy a vásárlási körzeteket indokolt esetekben kiterjessze. Ezen rendelet megjelenése után a szükséges előterjesztések a körzetkiterjesztés iránt ismételtlen megtették, azonban eredménytelenül, amennyiben azokra válasz hosszabb ideig nem érkezett.

A közönség részéről mindinkább megnyilvánuló türelmetlenség és követelő magatartás hatása alatt az elsőfokú hatóságok közrevonásával megtartott tisztí értekezleten oly megállá-

podás jött létre, a közlémezési hivatal utólagos jóváhagyásának reményében, hogy a hatóságok a vásárlást az elmúlt évben megállapított körzetek szerint akadályozni nem fogják.

A vásárlás azonban ez alapon rövid ideig történhetett, mivel a közlémezési hivatal elnökének f. évi augusztus 3-ikán megjelent rendelete, fentebb említett előterjesztése figyelmen kívül hagyásával általánosságban kimondotta, hogy a körzetkiterjesztést, tekintettel a mind nagyobb mérvet öltő visszaélések megállításának fontos érdekeire, nem engedélyezi, s mindazokat, kik lakóhelyükön gabonaszükségletüket beszerezni nem tudták, a hatósági ellátásba utalta.

A közellátásban részesülők liszt-szükséglete most van összeírás alatt; eredménye még nem mutatható ki.

A gazdasági szükséglet bevásárlása tekintetében hasonló nehézségek merültek fel. Mint-hogy itt a körzetkiterjesztés a földművelésügyi miniszter hatáskörébe utaltatott, eziránt felterjesztését hozzá intézte, ahol sikerült is kivételes esetekben a körzetkiterjesztést kieszközölnie.

Mint fontos intézkedést ki kell még említenie az ipari munkások fejadagjának felemelését, a foglalkozással járó munka súlyossága szerint 8-4-16-5 kg.-ra, egyúttal a közlémezési minisztériumnak azon elhatározását, melylyel a hadviselés szempontjából fontossággal bíró vállalatok alkalmazottait elkülönítve kívánja ellátni.

A folyó év terméséből származó gabona maximális árának a tavalyihoz képest történt felemelése folytán a lisztárak mérsékelt felemelése vált szükségessé. A gabona zár alá vételéről szóló kormányrendelet végrehajtása kapcsán jelenti, hogy a terményátvételi bizottságokat az általa megbízott főszolgabírák és polgármesterek körjegyzőségeként, illetve nagyközségeként és városokként megalakították (egy-egy, Eperjesen kettő).

A Haditermény-részvénytársaság bizományosai gyanánt a vármegye területére az eddigi Fuchs J., Zahler és Társa eperjesi cég mellett a Nemzeti Pénzváltó-Bankot, Budapest, is kijelölte, még pedig a girálti, héthársi és lemesi járásokra. Minthogy a gabonarekvirálások s ezzel kapcsolatos más ügyek gyors elintézése érdekében fölötte hátrányosnak találta, ha a Haditermény bizományosa nem a vármegye területén bejegyzett cég, akivel az érintkezés ennek folytán igen nehézkes, igyekezett kieszközölni azt, hogy az egész vármegye területére helybeli cég bizassék meg.

Közbelépésének eddig az lett az eredménye, hogy a lemesi járás az eddigi bizományosnak utaltatott ki újból.

**CSEMEGÉK, CUKORKÁK
 LEGJOBB MINŐSEGBEN**

KLEIN JENŐNÉL

**BODEGA
 FŐUTCA : TELEFON
 46. SZ. : 162. SZ.**

alapszabály
 jelenlétében
 rsoltunk ki:
289,314
592.
 adása mellett
 énytárunknál
 ilágítási és
 nytársaság.

1912.
férfiak
 az
letták-at,
 gyászat alapján
 élelgen ajánlják.
 delhetők:
 4 kor. 20 filléért,
 10 koronáért,
 18
GYSZERTÁR
 körút 56. sz.
 ostaköltség 1 korona.

es polgári
vizsgákra
 rettségire a leg-
 mellett készít elő
híntézet
 4. Telefon 32-40.
 igazgatóság. □

erés.
 arancsnokságnak
 46 13.sz. rende-
26-ikán
 órháznál István-
 arab elválasztott,
 árvereztetik el.
 kor kezdődik.
 arancsnokság.

sünk
Eperjesi
okban!

aptárba
ET.
 ára 60 kor.
 . . . 30 kor.
 al . 15 kor.

Miként már köztudomásúvá vált, az 1917. évi burgonyatermés a 3310-1917. M. E. sz. kormányrendelettel zár alá lett helyezve, minek folytán a házi és gazdasági szükségletet meghaladó burgonyakészlet csakis vásárlási igazolvány ellenében, illetve az Országos Burgonyaközvetítő Iroda útján adható el.

A termelők által visszatartható házi és gazdasági szükséglet mérvét, valamint a nemtermelők által vásárolható házi szükséglet mértékét a közéletmezesi miniszter távirati rendeletével országosan állapította meg.

Ezen megállapítás a burgonyával való legnagyobb fokú takarékoskodást teszi szükségessé.

A cukorellátás tekintetében eddig változás nem állott be, félő azonban, hogy a vármegye cukorkontingense az ország cukortermelésének apadása következtében rövidesen alacsonyabb mennyiségben lesz megállapítva, mint eddig.

Ennek tulajdonítható, hogy az őszi befőzéshez kilátásba helyezett cukor kiutalva nem lett.

A petróleumellátás általános nyugtalanságot okoz a rendelkezésre álló havi készlet csekély volta miatt. Az általánosan észlelhető elégedetlenséget fokozza még azon körülmény, hogy a kiutalt havi kontingenst rendszertelenül és késedelmesen szállítják az érdekeltek. E tekintetben illetékes helyekre intézett felterjesztései és megkeresései eddig eredményre nem vezettek.

A mezőgazdaságot illetőleg jelenti, hogy a kenyérmagvak betakarítása a lehető legjobb időben történt és ezen terményekből közepes, de igen jóminőségű termésünk volt. A zab- és árpatermés azonban elég gyenge volt, annyira, hogy a vármegye szükségletének felét sem fedezi. Ugyanez mondható a mezei és réti takarmánytermésről is, minélfogva az állatállomány ellátása a f. évben korántsem lesz biztosítva. A burgonyatermés az augusztusi kiadós esők után némileg javult és a gazdasági tudósítók által beküldött jelentések szerint a vármegyében átlag katasztrális holdanként 40 mm. burgonyatermés várható. A káposztatermés-kilátások azonban rosszabbodtak, aminek oka az, hogy a hernyó teljesen szokatlan időben, későn támadta meg a káposztát és igen sok helyen majdnem teljesen lerágta. Egyéb kapásnövények is gyenge termést adnak; úgyszintén a gyümölcsfélékből is kicsiny volt a termés.

Az állatállomány mindenütt jól fejlődik, bár a betegségektől nem ment, és így a vásárok is korlátozva vannak.

Kormányrendelet alapján megalakult a Vármegyei Takarmányozást Intéző Bizottság, valamint az Inségügyi Bizottság, mely bizottságok működésüket már meg is kezdték.

A közegészségügyi állapot a törvényhatóság területén az elmúlt évnegyedben kedvezőtlen volt ugyan, amennyiben a születések száma ezen negyedben sem volt nagyobb, mint a halálesetek száma, jóllehet utóbbiak a rendes méreteket meg nem haladták; viszonylagosan tekintve azonban kedvezők voltak az egészségügyi viszonyok, amennyiben a betegségek száma és így a halálesetek is csökkent és nagyobb mérvű vagy súlyos lefolyású járványos kórok elő nem fordultak.

A törvényhatóság területén 1917. év első felében kötött 283 házasság (1916-ban 255 és 1914-ben 917), élve született 1541 és halva 31 gyermek (1916-ban 1041, 1914-ben 3147), és meghalt 7 éven aluli 549, hét évnél idősebb 1126, összesen 1675 (1916-ban 2417 és 1914-ben 1889), a természetes szaporodás volt minus 134, azaz 134-el több halálestet volt, mint születés (1916-ban minus 676 és 1914-ben plus 1308); százalékokban kifejezve esett 1000 emberre 3.45 házasság; 18.5 születés, 20.2 halálozás, — a természetes szaporodás volt minus 1.65.

Ezzel szemben volt 1914-ben 8.9 házasság,

37.0 születés, 21.9 halálozás és 15.1 a természetes szaporodás.

A Magyar-birodalomban az 1917. év első felében kötött 38,103 házasság (1914-ben 112,856), élve született 172,554 és halva 3808 gyermek (1914-ben 377,645, halva 8238) és meghalt 7 éven aluli 72,833, hét évnél idősebb 153,907, összesen 220,740 egyén (1914-ben 256,893); a természetes szaporodás volt minus 48,186, azaz annyival több egyén halt el, mint amennyi született.

Százalékokban kifejezve esett 1000 emberre az egész évre kiszámítva 3.6 házasság (1914-ben 10.5), 16.3 születés (1914-ben 35.1), 20.9 halálozás (1914-ben 23.9) és minus 4.6 természetes szaporodás (1914-ben plus 11.2).

Ezen számok mutatják, hogy a kedvezőtlen egészségügyi viszonyok nem onnan erednek, mintha a halálesetek száma szokatlanul nagy lenne, hanem a feltűnő csekély születések száma okozza, hogy a népszaporodás eredménye ilyen kedvezőtlen.

Sárosvármegyében ezen év első felében a születések száma kerek 500-al szaporodott, ellenben a halálesetek száma 214-el apadt, ami azt bizonyítja, hogy a folyó évben az egészségügyi viszonyok nálunk jóval kedvezőbbek, mint a múlt évben.

Az állategészségügyi állapot a megelőző évnegyedhez képest a ragályos száj- és körömfájás kiütése s a sertésorbánc terjedése folytán kedvezőtlenebb. Az előző évnegyedben ugyanis az állati fertőző-betegségek 30 községben, a lefolyt évnegyedben pedig 65 községben uralkodtak.

Városi közgyűlés.

Eperjes szab. kir. város képviselőtestülete a hó 24-ikén d. u. 3 órakor tartotta rendes közgyűlését Faragó József kir. tan., polgármester elnökletével a városháza nagy tanács-termében.

A közgyűlésen Koós Béla főispánunk is megjelent.

Az elnöklő polgármester megnyitójában szép, meleg szavakkal emlékezett meg a volt főispánról, Bujanovics Gyuláról és szeretettel köszöntötte az új főispánt, akit éppen a város ügyei iránt való érdeklődése hozott el a mostani közgyűlésre.

Koós Béla főispán a közgyűlés előtt megköszönte a város polgármestere által tolmácsolt bizalmat és nagybecsülést, kérve a képviselőtestületet, hogy ne keressen a közgyűlésen való megjelenésében semmi más okot, csupán azt, hogy ő a város ügyeinek irányításából részt kér, már csak a „több szem többet lát” elvével fogva is.

A közgyűlés lelkesen megéljenzte az új főispánt.

Majd napirend előtt szót kért még dr. Csátary Ágost, képviselőtestületi tag.

Felhasználásában elsősorban a vízmizériával foglalkozott.

Kérte a polgármestert, adjon felvilágosítást, hogy tulajdonképpen miért nincsen víz. Pusztán a szárazság okozza-e a vízhiányt, avagy más okok, esetleg a vízvezeték rongált állapota. A közönség tudni szeretné, ha már el akarják zárni a fürdőszobák vezetékeit, hogy tulajdonképpen miért?

Kifogásolta a polgármester azon eljárását, hogy a vízfogyasztás ügyében kiadott rendelkezéseiben a „sic volo, sic jubeo” elve látszik érvényesülni.

A vízvezetési szabályrendelet ezt az eljárást nem ismeri. Ilyen intézkedéseket csak a tanács tehet.

Kifogásolja azt, hogy a víztelep területén a polgármester kertészetet rendezett be s

újabbban néhány ezer gyümölcsfát is ültetett. Ez közegészségügyi okokból meg nem engedhető.

Majd a város rendőrkapitányához fordul, kérve őt, hogy a város egyes tisztasági szempontból nagyon elhanyagolt utcáira is vessen néha egy tekintet. Kifogásolta azután a gyakori 90-napos ebzárlatokat is. Végül bejelenti, hogy közgyűlésre jövet, egy szomorú menettel találkozott. Egy temetési menet volt. Elöl keresztet vivő ministráns a papokkal és a kántorral, utánuk egy létrás szekér; azon egy letakart koporsó, mely mellett egy fiú ült. Kérde a polgármestert, hogy miért kell így temetni egy eperjesi embert!

A polgármester válaszolt dr. Csátary felhasználására.

Kijelentette, hogy a vízhiány egyik oka a nagy nyári szárazság, melynek eredményét tulajdonképpen most szenvedjük. Bár igaz, hogy a kutakban máris 30 cm.-rel emelkedett a vízállás. A másik oka a vízvezetéknek megrongált állapota. Ezt legjobb igyekezete mellett sincs módja megjavíttatni munkaerő hiányában. Most a katonaságtól kért segítséget. A mi a vízügyben kiadott rendelkezéseinek aláírását illeti, arra az a válasza, hogy mindent a közgyűlés, illetve a tanács határozata szerint tett. Az ebzárlatra vonatkozólag kijelenti, hogy a kapitány a miniszteri rendelkezéshez képest járt el, egyébként megvizsgálja az ügyet.

A közgyűlés tudomásul vette a polgármester választát.

Dr. Csátary még ismételtén kérte a polgármestert, hogy tőle telhetőleg igyekezzen a vízmizérián szeretettel segíteni.

A közgyűlés azután áttért a napirend tárgyalására. A tárgyalás során foglalkozott a közgyűlés a tisztviselők családi pótlékainak fel-emelésével s a beszerzési előlegek kiutalásával. Mind a két kérdésben kedvező döntés történt.

A közgyűlés utolsó pontja az Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli r.-t. által a villamosáram árának 50%-kal való felemelése volt. A közgyűlés, Gerő Mihály felszólalásával szemben, az áram békeárának 50%-os felemelését elfogadta.

A közgyűlés d. u. 5 órakor ért véget.

Hadiárvák. Rokkant katonák. Hősök emléke.

A sárosvármegyei hadiárvák alapja javára az eperjesi kir. adóhivatalba, mint Sárosvármegye gyámpénztárába 1917. okt. 23-ikéig a következő adományok folytak be:

A már nyugtázott összeg	K. 55,944.01
Lemes község bírása, a Lemes községben kiosztott petroleum eladási feleslege	34.70
Juracsik Győző lófalui kjegyző gyűjt. Fekete Béla lemesi szolgabíró útján:	100.—
Gajdos Mihály adománya	5.—
Gurkó József berzeviczei körjegyző útján: Lukács Simon csendespataki lakos	10.—
Ugyanannak útján: Musinszki János balázsvágási lakos	10.—
Rojkovich Tivadar litinyei g. k. eszperes szeptemberi gyűjtése	21.12
Gurkó József berzeviczei kjegyző útján: Kacsák István berzeviczei lakos	10.—
Ugyanannak útján: Hromják Stefan-csin János	10.—
Fekete Béla szolgabíró útján: Kisidai Mátyásné	10.—
Ugyanannak útján: Venczel László és Anna szepesremetei lakosok ..	24.—
Ugyanannak útján: Dániel Mátyás abosi lakos	30.—
Davidovics Manó turinai körjegyző újabb gyűjtése	104.30
Danielisz Aurél ternyei körjegyző útján: Kárpáty József radoskői g. k. lelkész adománya	7.—
Gallé István daróczi körjegyző petroleumosztás feleslege címén ..	10.—

Szakmáry Gégyűjtése
Ugyanannak
Gurkó József útján: Baj

A fentebbi nyugtázom. F. zóknak és g. sikeres járado — halás kösz. Eperjes, 1917.

Az eperje héten a köve

a) a
Vogel Béla ta
Szeszfinomító
Hadsegélyző
adomány)

A gyűjtés ered

Midőn ez a leghálásabb kérem városi zönségét, mélt. hetővé tenni, tünk is megha

Adományoz az EPERJESI L elfogad és e Eperjes, 1917.

Az eperje elmúlt héten a

A gyűjtés ered Eperjes, 1917.

Az eperje héten a követk

A gyűjtés ered október 27-én Eperjes, 1917.

SZÉCH

Sámson

nov. 3-iki

művészi esem

son Mária, a

bájos megjele

nője minden

közönséget, h

finomsággal,

színezéssel.

legkiválóbb c

is sok-sok ba

útain, gordon

büvöli a hall

latba ringatv

reméljük, ott

annál is inkább

a legnemesel

árvák és a

ezért felülfi

dunk és hir

10, 8, 6, 3 k

központi iro

napján d. u.

KÖ

(Ezen rovatban k

élelmzés

Közellátás ügy

Gabona-, lisztüg

Hús, szalonna, zs

pan, tej, tejterm

Tüzelő- s világi

gok (szén, fa,

Cukor, kávé, f

életmi s ruház

Burgonya, káp

különféle főze

Szakmár Gyéza bártfai főszolgabíró gyűjtése	5-
Ugyanannak újabb gyűjtése	54-
Gurkó József berzeviczei körjegyző útján: Bajusz Pál magasi lakos	10-
Összesen: K. 56,399-13	

A fentebb felsorolt adományokat ezennel nyugtázom. Egyúttal a mélyen tisztelt **adakozóknak és gyűjtőknek áldozatkészségükért és sikeres fáradozásukért** — a hadiárvány nevében — hálás köszönetet mondok.

Eperjes, 1917. okt. 23. **DR. MÁRIÁSSY BÉLA s. k.,**
Sárosvárm. árvászekének elnöke.

Az eperjesi hadiárvány alapjára az elmúlt héten a következő adományok érkeztek:

a) a városi pénztár útján:

Vogel Béla tanúdíja	K. 10-
Szeszfűnömítő r.-t.	" 100-
Hadsegélyző Hivatal (egyesek adománya)	" 608-
Összesen: K. 718-	

A gyűjtés eredménye okt. 27-ikén K. 36,477-38

Midőn ez adományokért az árvák nevében a leghálásabb köszönetnek adok kifejezést, arra kérem városunk nemesszívű, áldozatra kész közönségét, méltóztassék újabb adományokkal lehetővé tenni, hogy azoknak árváiról, akik éretünk is meghaltak, méltóan gondoskodhassunk.

Adományokat úgy a városi pénztár, mint az EPERJESI LAPOK szerkesztősége készsággal elfogad és e helyen nyugtáz.

Eperjes, 1917. október 27. **FARAGÓ JÓZSEF,**
kir. tan., polgárm.

Az eperjesi rokkant katonák alapjára az elmúlt héten a következő adományok érkeztek:

A gyűjtés eredménye okt. 27-ikén K. 3146-74

Eperjes, 1917. október 27. **FARAGÓ JÓZSEF,**
kir. tan., polgárm.

Az eperjesi hősök emlékére az elmúlt héten a következő adományok érkeztek:

A gyűjtés eredménye 1917. október 27-ikén. 52,046 kor. 97 fill.

Eperjes, 1917. október 27. **FARAGÓ JÓZSEF,**
kir. tan., polgárm.

SZÉCHENYI-KÖR.

Sámson Mária és Son Harry nov. 3-iki hangversenye valóban művészi esemény lesz városunkban. Sámson Mária, a m. kir. Operaháznak ez a bájos megjelenésű, csodás hangú művésznője minden felléptekor elvárásolja a közönséget, hangja tisztán cseng, teli van finomsággal, mély érzéssel, bámulatos színezéssel. Son Harry Európa egyik legkiválóbb celloművésze, aki a nyugaton is sok-sok babért szerzett művészi körútain, gordonkájátékával valósággal elbűvöli a hallgatóságát, csodálatos hangulatba ringatva őket. A hangversenyen, reméljük, ott lesz társadalmunk színe-java, annál is inkább, mert a tiszta jövedelmet a legnemesebb célra: az eperjesi hadiárvány és a Kör javára fordítjuk. Éppen ezért felülfizetéseket hálás szívvel fogadunk és hirlapilag nyugtázunk. Jegyek 10, 8, 6, 3 kor. árban válthatók a Kör központi irodájában s a hangverseny napján d. u. 5 órától a pénztárban.

KÖZELLÁTÁS.

(Ezen rovatban közöljük a városi hatóságnak a köz-
élelmezést szabályozó hirdetményeit.)

Közellátás ügyosztályai a városházán:

Gabona-, lisztügyekben Magyar József h. polgm.
Hús, szalonna, zsír, szap-
pan, tej, tejterm., tojás Saly Győző főkapitány
Tüzelő- s világítóanyagok (szén, fa, kőolaj) Bretz Sándor v. építész
Cukor, kávé, fűszerek,
élelmi s ruház. cikkek Theisz Géza számvevő
Burgonya, káposzta és
különbféle főzelékek .. Bereczky Viktor üo.-vez.

Az esetleges visszaélések elkerülhetése s az ellenőrzés megkönnyítése céljából a rendőrség kéri a közönséget, hogy a cipőre erősített s a cipő árát feltüntető **cédulát** a cipő megvétele után **a cipővel együtt** vegye át s azt semmisítse meg.
Eperjes, 1917. okt. 13. **Saly s. k.,**
rkapitány.

A szárnyasok maximális árai:

1 pár csibe, nagyság szerint	6-8 K.
1 drb tyúk vagy kakas	8-10 "
1 " kacsa	8-10 "
1 " liba	16-20 "
1 " pulyka	20-25 "
1 " kappan	10-12 "

Sárgarépa és petrezselyem nagy-
bani ára 98 K.
Eperjes, 1917. október 26. **Saly s. k.,**
főkapitány.

A leölt sertések és termékeiknek (szalonna, háj, zsír, füstölthús, sonka, szalámi stb.) **vasúton**, hajón vagy gépkocsin való **szállításához** az Orsz. Közlelmezési Hivatal elnökének 94,900. számú rendelete alapján szállítási igazolvány szükséges. Figyelmeztetem a város közönségét, hogy saját érdekében cselekszik akkor, ha a szállítási igazolványt nem már a sertések leölése után, hanem azt megelőzőleg kérelmezi, nehogy az igazolvány kiállításával elkerülhetlenül járó időtartam alatt az árú esetleg minőségben szenvedjen.
Eperjes, 1917. október 13. **Saly s. k.,**
főkapitány.

Piaci árúok, kofák s viszontelárúsítók csak d. e. 11 óra után vásárolhatnak a piacon élelmi-cikkeket **Saly s. k.,** rkapitány.

HIREK.

Emlékezzünk!

Negyedszer fordul az idő kereke halottak napjára a háborús vérzivatarban.

Negyedszer zarándokolunk ezidén a temetőbe, a hegyek ormán, a lankásokon fekvő szeretteink, hőseink sírjaihoz, hogy szeretetünk, hálánk és csodálatunk jelét lerójuk.

A legszentebb emberi érzések visznek ki bennünket, hogy emelkedett lélekkel térdeljünk a hazájukért halt hősök fejfájához. S talán az egész világborzalom időhaladásában ez az egyetlen szép nap, amelyen újból emberek vagyunk. Megértő, szerető emberek, akikben fel-feléled a tisztult erkölcsi felfogású, keresztény világnézetben élő ember altruisztikus érzése.

Eperjes város közönsége az idén is nagyszámmal fogja felkeresni azokat a szent helyeket, ahol hazájuk szeretetéért életüket áldozott hősök pihennek.

Az egyes temetőben ünnepek lesznek a hősök emlékére.

- Délután 1/2 3 órakor a járványtemetőben:
1. Énekel a kir. kath. főgimn. ifjúsága.
 2. Alkalmi beszédet mond **Fábry Viktor** ev. lelkész és **Tresztler László** ev. tábori lelkész.
 3. Ifjúsági hálabezéd.
 4. Szavalat.
 5. Énekel a kir. kath. főgimn. ifjúsága.

- Délután 1/2 4 órakor a r. kath. temetőben:
1. Beszentelés **Drobják Pál** tábori lelk. által.
 2. Énekelnek a gör. kath. tanítóképző-int. növendékei.
 3. Alkalmi beszéd, tartja **Drobják Pál** táb. lelk.
 4. A sírok beszentelése a gör. kath. tábori lelkész által.
 5. Ifjúsági hálabezéd.
 6. Szavalat.
 7. Énekelnek a gör. kath. tanítóképző-int. növendékei.

A katonaság részéről Toronyai Károly ezredes, állomásparancsnok mind a két temetőn, továbbá az egyes temetőkön megfelelő tiszti és legénységi küldöttségek fognak résztvenni.

Szerkesztőségünköl.

Nyolcadik esztendeje, hogy átvettem az EPERJESI LAPOK szerkesztését. Hosszú idő. Nem csoda, ha meghatottságtól reszkető kézzel írom e lapok hasábjain az utolsó kéziratomat. Az EPERJESI LAPOK felelős-szerkesztői tisztétől ezennel megválok. Az ok politikai. Ez alkalommal arra kérem az EPERJESI LAPOK olvasóközönségét, tartson meg továbbra szeretetében, melyet hosszú szerkesztői működésem idején élvezni szerencsém volt, s kérem, hogy ugyanazzal a szeretettel támogassa más hasonló vállalkozásomat.

E helyütt fejezem ki hálás köszönetemet munkatársaimnak, s az ő támogatásukat is kérem továbbra.

Meleg baráti köszönő jobbjomat nyújtom az EPERJESI LAPOK technikai személyzetének, amely hosszas együttműködésünk idején oly szívesen s megértő jóakarattal támogatott.

Eperjes, 1917. október 27.

Dvortsák Győző,
várm. főlevéltáros.

Hősök jutalma. A király nagyiványi **Fekete Pál** honvédszázadosát az ellenség előtt tanúsított hősie és eredményes magatartásáért III. oszt. hadiékítményes Lipót-renddel tüntette ki. **Fekete** a III. oszt. vaskorona tulajdonosa is.

Gyászünnepele. Az eperjesi ev. Kollégium főgimnáziumának tanárkara és ifjúsága november 2-ikén, pénteken d. e. 11 órakor a Kollégium **központi épületében**, hősi halált halt vitézeink emlékére gyászünnepelet rendez, amelyre a szülőket, tanügybarátokat ezúton tisztelettel meghívom: **Gömör János**, igazgató.

Kitüntetés. Az ellenség előtt tanúsított bátor és vitéz magatartásáért **Fried Ernő** medikus, a 67-ik gyalogezred zászlósa, eperjesi földink az arany érdemkeresztet kapta a kardok egyidejű adományozása mellett. Nevezettnek ez már a harmadik kitüntetése.

Hősök jutalma. Őfelsége a király a hősi halált halt **Port Emanuel** és **Vukoevič Vladimir** 66. gy.-e. századosoknak az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásukért s eredményes működésükért a 3. oszt. vaskoronarendet hadiékítményekkel és a kardokkal díjmentesen adományozta. — Az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásukért **Hirschfeld Miksa** és dr. **Sterbinszky Ottó** 67-es tart. főhadnagyok, **Haase Erich**, **Vizsolyi Ferenc** 67-es tart. hadnagyk s a hősi halált halt **Babič György** 66-os tart. főhadnagy és dr. **Bánó Vilmos** 66-os tart. hadnagy a 3. oszt. hadiékítményes katonai érdemkeresztet a kardokkal kapták. **Mihajlovics István** 67-es főhadnagy a kardok egyidejű átadása mellett újból a legfelsőbb dicsérő elismerésben, **Benkó Ede** 67. gy.-e. tart. főhadnagy, **Gebauer János** 67-es főhadnagy, **Vrabecz József**, **Szepessy Ernő** 67. gy.-e. tart. hadnagy a kardok egyidejű átadása mellett a legfelsőbb dicsérő elismerésben részesültek. — **Klein Lajos** 67. tart. szanitéc-zászlós az ellenség előtt tanúsított vitéz és önfeláldozó magatartásáért az arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján a kardokkal kapta. Dr. **Goldman Fülöp** 67. gy.-e. tart. főorvos a harctéren teljesített kitudó szolgálataiért a koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján kapta.

Katonai előléptetés. A király dr. **Weiszer Emil** eperjesi ügyvédet főhadnagy hadbíróvá, **Bálint Dezsőt**, a 11. honvéd gy.-ezred zászlósát hadnaggyá nevezte ki.

Az eperjesi ág. hitv. evangélikus I-ső egyház és az eperjesi evang. Kollégium a reformáció négy százados évfordulója alkalmából október 31-ikén, szerdán d. e. 10 órakor az evangélikus templomban ünnepi istentiszteletet tart, amelyre Eperjes sz. kir. város összes egyházait, polgári és katonai hatóságait, a hivatalok vezetőit és tisztviselőit, valamint a város egész közönségét tiszteletteljesen meghívják: *Bánó Árpád* koll. felügyelő, *Bánó Aladár* egyházfelügyelő, *Franz Vilmos* koll. egyh. elnök, *Draskóczy Lajos* koll. igazgató, *Fábry Viktor* lelkész.

Aranylakodalom. Ritka családi ünnepélyt ült e hó 21-ikén *Wollner Lajos* családja, aki 50-esztendő évfordulóját ülte meg boldog házasságának *Gottlieb* Hánival. Az aranylakodalmat szép családi körben ülték meg.

Ezüstlakodalom. *Gellért* Emil, városunk köztisztviselője álló nagyvendéglőse okt. 23-ikán töltötte be boldog, példás házasságának 25-ik évfordulóját feleségével, *Waldmann* Herminnel. Az ezüstitakodalmakat családtagjaik, jó barátai s ismerőseik köréből számosan keresték fel szerencsekívánataikkal. Az ezüstitakodalmat meleg családi s baráti körben ünnepelték meg.

Esküvők. *Lengyel* Gyula végzett papnövendék, hitoktató folyó hó 23-ikán vezette oltárhoz *Korotnoki* Mártát. — Ugyanezen napon tartotta esküvőjét *Schudich* Béla végzett papnövendék *Groncsik* Antóniával. Az esketést dr. Szmandray Simon kanonok végezte.

Köszönetnyilvánítás. *Korn* Vilmosné úrnő 10 koronát adományozott az eperjesi Izr. Nőegylet népkonyhájának, melyet hálással köszön az elnökség.

Koós Béla főispán utóda. Koós Béla főispáni kinevezése folytán megüresedett zsidányi főszolgabírói állást okt. 24-ikén töltötte be Abaújvármegye közönsége. Az állásért kemény küzdelem volt, melyből pár szavazattöbbséggel *Borsos* Andor tb. főszolgabíró került ki győztesen *Cseley* Ferenc tb. főszolgabíróval szemben. *Borsos* Andor szimpatikus és megnyerő egyénisége körünkben is ismeretes, több éven át itt jogászokodott s egy időben a jogásztisztület elnöke is volt. Működéséhez részünkről is sok sikert kívánunk s meg vagyunk győződve róla, hogy méltó és megfelelő utóda lesz Sárosvármegye népszerű főispánjának.

Tanítóból — pap. *Kopcsák* Géza hámbori róm. kath. tanító e hó folyamán állásától búcsút véve, a kassai szemináriumba mint papnövendék felvételt.

Távozó tanár. *Schweighoffer* Tamás bártfai áll. polgári iskolai tanár a csikszeredai erdélyi státusi főgimnáziumhoz rendes tanárrá választatván meg, új állására távozott.

Tanítóváltás. Zsedényi Géza alsótaróczyi és Zsedényi Gézané felsőtaróczyi g. kath. el. isk. tanerők a mucsonyi (Borsod vm.) g. kath. el. iskolához választattak meg. Desztnik István szánkói g. kath. el. isk. tanító hasonló minőségben a malczói gör. kath. elemi iskolához távozott, míg a szánkói g. kath. elemi iskolai tanítói állást *Csiszár*ik Béla okl. tanító nyerte el. *Hodinka* Lóránd okl. tanító a sárosgörbényi g. kath. elemi iskolához választott meg rendes tanítót.

Az eperjesi református miss. egyház-község november 4-ikén d. e. 1/2, 12 órakor az ev. templomban fogja megünnepelni a reformáció négy százados évfordulóját. Ez alkalommal ünnepélyes istentiszteletet s közvetlen utána ugyanott díszközgyűlést tart, melyre az egyházi, katonai és polgári hivatalokat, hatóságokat és egyesületeket tisztelettel meghívja a presbitérium. Az ünnepélyes istentiszteletet egy női szóló és egy női kar éneke egészíti ki.

Dr. Rác Dezső városi rendőr orvos-h. november 1-jétől kezdve rendelőjét a *Rákóczi-házba* (Fő-utca 86.) helyezi át.

A reformáció 400-éves évfordulóját hazánk összes protestáns intézményei a nagy történelmi eseményhez méltóan fogják megünnepelni. Kollégiumunk is kiveszi a maga részét ezen ünnepségekből és bár a világháború zivataros eseményei szerény keretek közé szorítják a megemlékezés ünnepét, de azért október 31-ikén mindenki ott lesz a régi Kollégium nagytermében, akinek érdeke van a nagy történelmi eseménynek az emberiség civilizációjára és kulturájára gyakorolt kétségtelen korszakot alkotott befolyása iránt. Ebből az alkalomból és a megemlékezés mélyítése okából *Balló Aurél* koll. főgimn. tanárnak az a szerencsés gondolata támadt, hogy a kollégiumi főgimnázium régi tanulóinak kéznél levő rajzaiból egy rögzített kiállítást rendezzen. Mődünk volt ezt a kiállítást előzetesen megtekinteni és határozottan állíthatjuk, hogy a gondolat szerencsés volt és hogy aki érdeklődni tud és akar az iránt, hogyan keletkeznek a művészek, itt megfigyelheti a tehetség kialakulását a zsenge kezdetétől az első szárnypróbálgatásig. Körülbelül 20 volt gimn. tanulóknak mintegy 200 rajza és festménye van itt — a Kollégium könyvtárhelyiségében — szép csoportokban elhelyezve. Csak úgy emlékeztetből soroljuk fel a kiállítók nevét: *Andorkó* Antal festőművész, Münchenben, Párisban végezte tanulmányait. A legkiválóbb német állatfestőnek, *Zügelnek* volt tanítványa. Párisban tragikus módon fejezte be nagy reményekre jogosított rövid életpályáját. Egy pár ökor van egyik képén festve. Még gyermek volt mikor ezt a képet festette, de már itt meglátható a későbbi állatfestő. A rajz jó, a széles esetkezelés és színfoltok már arra mutatnak, hogy nagyon korán ellette a nagy művészek titkát. *Liptai* Sándor tájképei, — különösen a budapesti városliget egy részlete figyelemreméltó. *Bálint* Géza rajztanárjelölt, orosz fogságban. A hollandi iskola egyik másolata ragadja meg a szemlélő figyelmét. *Furia* Zoltán ev. lelkész, *Kubek* Antal gör. k. lelkész tanár arcképei, *Részlet* a Rivierából pastellje kiváló színhatásokkal bír. *Szepessy* Zoltán rajztanárjelölt, katoná, *Gallotsik* László harctéren, *Bujanovics* Gyula gimn. tanuló, *Izso* Sándor ev. lelkész a harctéren, számos csendélet és tájkép. *Oszwald* Pál gimn. tanuló, *Libay* Béla bankhivatalnok. *Czékus* Kálmán nagyváradi áll. főreáliskolai tanár, aki 1914. július — auguszt. -ban tanulmányúton volt Oroszországban és a háború kitörése éppen ott találta. Kémnek tartották, elfogták és halálra ítélték, majd elhalasztották az ítélet végrehajtását, újból elítélték és a legnyomorultabb viszonyok között tengeti életét valamelyik orosz fegyházban. Igen figyelemreméltó vázlatok vannak tőle kiállítva. Nürnbergből egyes részletek, a stralsundi templom vázlatrajza és számos tájkép és egyéb festmények. A kiállítás különösen didaktikai szempontból tanulságos. Szinte belelátni abban a műhelybe, amelyben *Balló Aurél* tanár szakavatott vezetése mellett növekednek a gyenge csemeték, erősödnek, hogy majdan egyik-másik mint igazi művész mutassa be magát. A rajzkiállítás legelőször október 31-ikén délután, az emlékünnepelet megelőzően fog a közönség számára megnyitni. P. V.

Korábban zárnak az eperjesi kereskedők. Az eperjesi rőfös- és divatárúkereskedők a fűtő- és világítóanyagokkal való takarékoskodás miatt elhatározták, hogy üzleteiket délután csak 5 óráig, szombati napokon hét óráig tartják nyitva.

Adomány. A katonasírok feldíszítésére — koszorúmegváltásként — *Meliórisz* Ilka úrnő 10 koronát adományozott.

Kérelem. *Szabó* Elemérné, vm. kir. tanfelügyelő neje a múlt vasárnap, okt. 21-ikén a Kassáról Héthárs felé haladó déli vonatról Eperjesen történt leszálltakor a II. oszt. vasúti kocsiban egy fehérfonásos úti kis kosarat felejtett, melyben ruhanemű volt. Az akkori utasok közül esetleg aki tud az említett kosár holletéről, legyen szives erről nevezettet értesíteni.

A Takarmányértékesítő r.-t. országos központja Sáros- és Szepesvármegyék területére *Zahler* Adolf termény- és takarmánynagykereskedőt nevezte ki főbizományosául, aki egyúttal az Orsz. Burgonyaközpont sárosvármegyei ki- rendeltségének bizományosa is. Iroda Eperjes, Fő-utca 89. Telefonszám 218.

Az új vasúti díjszabás. Érvényes 1917. nov. 1-jétől. A vasúti díjszabás nov. 1-jétől tetemesen megdrágul. Az új tarifa október 31-ikén pontban éjfélkor lép életbe. *A Ksod. is megdrágul.* Az új tarifa szerint *Eperjesről Kassára* az I. oszt. jegy 680, a II. 4, a III. oszt. 2 kor. *Kassa — Budapest között* a következő árakat mutatja az új díjszabás: *A gyorsvonat* I. oszt. 71-10, (eddig 32-30), a II. 41-80 (20-90), a III. 28-90 (15-20). *A személyvonat* I. oszt. 50-20 (22-80), II. 28-90 (15-20), III. 16-20 (9-50). *Kassától Miskolczig* az utazás a gyorsvonat I. osztályán 23-10, II. 13-60, III. 9-50, személyvonaton az I. osztályon 16-30, a II. 9-50, a III. 5-30 koronába fog kerülni. *Kassától Sátoralja-újhelyig* az I. oszt. 12-80, a II. 7-20, a III. 4-10 korona lesz. A jövőben helyhiány esetén kizárólag abban az esetben lesz szabad magasabb kocsiosztályokban helyet foglalni, ha az utas a kocsiosztályok közötti különbözetet megfizeti.

Nyugtázás. Újabb felülfizettek a r. k. főtemplom orgonájára: *Bánó* Aladárné 100 K., *Tauth* Viktor 50 K., a kir. kath. főgimnáziumban tartott búvészleodásból 5 K. Fogadják a nemesszívú adakozók hálás köszönetemet. — Eperjes, 1917. október 26. *Zaborovszky* Béla, pápai praelatus.

A Sárosvármegyei Takarékpénztár tőkeemelése. A Sárosvármegyei Takarékpénztár Részvénytársaság igazgatósága és felügyelőbizottsága f. hó 22-ikén tartott együttes ülésében elhatározta, hogy a társaság részvényeseinek rendkívüli közgyűlésén az alaptőkének felemelését 1.000.000 koronáról 1.500.000 koronára 1250 darab, egyenkint 400 koronás névértékű új részvény kibocsátásával fogja javasolni. Ezen tőkeemelést indokoltta és szükségessé teszi az intézet nagyarányú és gyors fejlődése, melynek következtében a helyes arány az intézet saját és a kezelésére bízott idegen tőkét lényegesen eltolódott. Az intézet vezetősége felhasználván a jelenlegi alkalmas viszonyokat, a jövő és különösen pedig a háború utáni feladatokra való felkészülés szempontjából ezen tranzakcióval még jobban meg akarja alapozni az intézetet. Az intézet forgalmának nagyarányú emelkedése visszatükröződik az alant felsorolt számokból:

A takarékpénztár betéti állománya volt
1914. december 31-ikén ... K. 1.457,227-62
1915. " 31-ikén ... " 1.834,945-79
1916. " 31-ikén ... " 2.804,728-80
folyó évi szept. 30-ikán pedig K. 6.019,415-54

Az int. kezelése alatt levő össz. vagyon kitett
1914. év végén ... K. 3.301,282-53
1915. " " " " " " 3.934,082-07
1916. " " " " " " 8.335,273-93
folyó évi szept. 30-ikán pedig K. 10.117,588-63

A pénztári forgalom volt
1915. évben ... K. 18.809,860-24
1916. " " " " " " 43.857,603-93
a folyó év első 9 hónapjában K. 47.645,348-90

Az intézet az eddigi hat hadikölcsönből és kincstárjegyből 10.321,650 kor. összeget helyezte el. Az igazgatóság a rendkívüli közgyűlésre a részvényeseket november 8-ikára hívja meg.

„Perpetua den nagyságba Ede és Társa használata 50%”

Nyugtázás. „Tek. EPPERJES gyöngyösi tűz dőtt 530 K. — rettenetesen mélységes kősz. A kimondható mely virágsz. döntötte, csupa hogy a felség egész ország s dása legyen a adományokat Gyöngyös, 1917.”

Árdrágítás. kel. Az utóbbi Hadsegélyző F. dők a Károly-c két koronánál kedő, aki szala két koronánál tő. A Hadsegélyző kizárólagos el. közönséget, ho jelentse fel, aká nál, akár a Ha Akadémia-utca.

Iskoláink. A vall.- és kö a hősi halált ha megemlékezéske halottak-napján engedte a minisz vetlenül a tanuló áldozatkész haza védelmében elhu ségeseink sírjain jára gyűjtés ren ben a befolyt adandó postára 18-ikán megjelene csekklap mellett egyidejűleg a k teendő.

Hadicélokra anyag. Az össze lami épületeken való igénybevéte nyertek; ezek s hivatalos eljárás becsületeknek dekl általában nem ve alkatrészeik vehe cserélése az épí nem érinti. Így a ná, villámhárító nem látható réz látható felületeit, den körülménye letűek is, érintet megállapodás s épületeknek csak amelynek állandó hatóság a bontás A réz- és bádo épület tulajdono relési munkákná párkányok, végz meghagyandók, munkák akként igénybitt épület tekintetben változ míg az igénybevé vették, a kiesés sából folyó min nai hatóság jóta

„Perpetuum“ folytonégő kályha minden nagyságban és kivitelben kapható a Luchs Ede és Társa cégnél Eperjesen. Ezen kályhák használata 50% fűtőanyag-megtakarítást jelent.

Nyugtázás. A következő levelet kaptuk: „Tek. EPERJESI LAPOK szerkesztőségének. A gyöngyösi tűzkárosultak felségélyezésére küldött 530 K. 70 fill. nagylelkű adományáért — rettenetesen sújtott polgártársaim nevében — mélyeséges köszönetemet és hálámat fejezem ki. A kimondhatatlan kárt okozott elemi csapást, mely virágzó városunk nagy részét rombadöntötte, csupán az teszi némileg elviselhetővé, hogy a felséges királyi párral az élén, az egész ország szíve velünk érez. Az Isten áldása legyen a nemeslelkű adakozókon! Az adományokat a helyi lapokban nyugtázzuk. Gyöngyös, 1917. okt. 11. Kemény, polgárm.”

Árdrágítás Károly-csapatkeresztekkel. Az utóbbi időben több panasz érkezett a Hadsegélyző Hivatalhoz, hogy egyes kereskedők a Károly-csapatkereszteket a megállapított két koronánál drágábban adják el. Az a kereskedő, aki szalagnélküli Károly-csapatkeresztért két koronánál többet kér, árdrágítást követ el. A Hadsegélyző Hivatal, amely a keresztek kizárólagos eladási jogát gyakorolja, felkéri a közönséget, hogy az árdrágítókat kiméltlenül jelentse fel, akár közvetlenül a rendőrhatalóságnál, akár a Hadsegélyző Hivatalnál (V. ker., Akadémia-utca 17. sz.).

Iskoláink hazafias gyászünnepélye. A vall.- és közokt.-ü. miniszter rendeletéből a hősi halált halt vitézeinkről való kegyeletes megemlékezésüképpen az iskolák november 2-ikán, halottak-napján gyászünnepélyt tartanak. Megengedte a miniszter, hogy az ünnepély után közvetlenül a tanulóiifjúság és a résztvevő közönség áldozatkész hazaszeretetének kifejezésére hazánk védelmében elhunyt katonáink és vitéz szövetségeseink sírjainak kegyeletes gondozása céljára gyűjtés rendeztessék. A rendelet értelmében a befolyt pénz még a gyűjtés napján adandó postára a NÉPTANÍTÓK LAPJA október 18-ikán megjelent számában feltalálható postai csekklap mellett s erről az iskolák részéről egyidejűleg a kir. tanfelügyelőséghez jelentés teendő.

Hadicélokra beszolgáltatandó részanyag. Az összes hazai egyházi, valamint állami épületeken levő rézanyag hadicélokra való igénybevételenek feltételei megállapítást nyertek; ezek szerint azon épületek, melyek hivatalos eljárás során művészeti és történelmi becsüeknek deklaráltak, felmentetnek s egyáltalában nem vehetők igénybe, vagy csak oly alkatrészeik vehetők igénybe, melyeknek kicserélése az építmény művészi megjelenését nem érinti. Így a függőcsatornák, ereszcatornák, villámhárítók s a lapos, elrejtett s így nem látható rézfedél-héjfalások. Az építmény látható felületeit, kupoláit, toronysisakjait minden körülmények között, még ha sima felületek is, érintetlenül kell hagyni. Általános megállapodás szerint az egyházi és állami épületeknek csak azon rézanyaga vehető igénybe, amelynek állandó jellegű pótlásáról a katonai hatóság a bontással egyidejűleg gondoskodik. A réz- és bádoganyag értékkülönbsége az épület tulajdonosának megtérítetik. A kicserélési munkáknál a bonyolultabb díszítések, párkányok, végződések, karzatok változatlanul meghagyandók, s általában a helyreállítási munkák akként hajthatók végre, hogy az igénybent épületek külső megjelenése semmi tekintetben változást ne szenvedjen. Mindaddig, míg az igénybevett épületek véglegesen át nem vétettek, a kicserélési munkálatok végrehajtásából folyó mindennemű károsodásért a katonai hatóság jótáll.

Jövedelem- és vagyonadó-, valamint hadinyereségadó-tárgyalások során a jövő héten a következők adókieljárásai javaslati kerülnék tárgyalás alá:

október 29-ikén d. e.
Preisz Bernát
Preisz Emil
Preisz Lajos,
október 29-ikén d. u.
Hartmann Albert
Hartmann Gyula
Hartmann Albert
Sarudy Ede
Divald Lajos
Rosenblatt Emánuel
Rosenblatt Adolf
Zahler Miksa
Székely András
Huszák Róbert
ö.zv. Berthóty T.-né

október 30-ikán d. e.
Tauth Viktor
Halbsch Gusztáv
Bergmann Henrik
ö.zv. Fränkel Józsefné
Grieger Tivadar,

október 30-ikán d. u.
Fränkel Lajos
ö.zv. Freiburger J.-né
Görgey Ernő
Klein Jakab
Krivoss Gyula
Urbán Miklós
Szinai József
Szakmáry Dezső,
dr. Schmidt Gyula
Sebeczki Regina
Safran Manó,

október 31-ikén d. e.
Müller Simon
Friedmann Henrik
Szántó Zsigmond
Szántó Lajos,

október 31-ikén d. u.
Holénia Lajosné
Horváth Pálné
Juresenkó András,
ö.zv. Kecskés Sándorné
Kiszely Mártonné
Klammer Gyula
ö.zv. Klein Jakabné
Klór Anna
Klór Gizella
Kollár-Tahy Emilné
Kovaliczky Mihály
Linkesch Károly
ö.zv. Mathia Károlyné
ö.zv. Maurer Lajosné
id. Meliőrisz Kálmán
Nazarej János,

november 2-ikán d. e.
Gubesó Gyula
Sziklai Henrik
Groszmann Samu
Hertzka Simon
Lizits Jenő
Koós Ernő
Koós Frigyes
dr. Koós István
ö.zv. Kósch Árpádné,

november 2-ikán d. u.
ö.zv. Rosenberg H.-né
ö.zv. Schroepfer A.-né
Schwarz Ede
ö.zv. Schwarz Edéné
ö.zv. Szemere Dezsőné
ö.zv. Székely Pálné
Tomcsányi Kálmán
Vitelky Aladárné
Wantzák Samu.

A fémkészletek gyors beszolgáltatása. A háború győzelmes befejezéséhez a municiógyártásnak végsőkig való felfokozására van szükség. Ezt a nagy célt szolgálja a honvédelmi miniszternek 13,421. számú rendelete, amellyel igénybevette a vörösrézből, sárgarézből, bronzból, vörösfémből, alpakából, pakfongból, valamint a nikkelből és alumíniumból készült fémtárgyakat. Mindenki, aki ilyen fémtárgyakkal rendelkezik, kell hogy mielőbb felajánlja a hadseregnek municiógyártás céljaira az igénybevett fémkészleteket. Aki önként ajánlja fel fémtárgyait, magasabb árakat kap, míg az olyan késedelmező, aki bevárja a kényszerbeszolgáltatást, kisebb térítési összegekhez jut és ahhoz is csak a beszolgáltatás után jó idő múlva. Már azért is mindenki saját, jól felfogott érde-

kében cselekszik akkor, amidőn a hivatalos hadifémbevéltőhelyeknél önként és késedelem nélkül beszolgáltatja az összes arra kötelezett fémtárgyait, amelyekért a hivatalos hadifémbevéltőhelyek a legmagasabb megállapított átvételi árat tartoznak fizetni rögtön és készpénzben. Be kell szolgáltatni az alábbi fémtárgyakat: vörösrézből és vörösrézötvözetekből készült csengőket, csöveket, rudakat, díszítővereteket, fűtőtesteket, 25 cm. átmérőjű kisebb harangokat, kalap-, ruha-, bot- és ernyőtartókat, védő-, szőnyeg- és függőnyrudakat, lőszerszámcattokat és vereteket stb., azután egyszerű íróasztalkészleteket, díszműtárgyakat, függőcégereket és cégtáblákat, név-, reklám- és tájékoztatótáblákat rácsokat, virágcsereptartókat; tisztanikkel és nikkellemezzel bevont (lemezelt) acéllemezből készült csészéket, fazekakat, főzőedényeket, kádakat, sütőket, tálakat, üstöket, evőeszközöket, gyertya-, gyufa-, gyümölcsstartókat, szitákat, szűrőket, vizeskorsókat, ecet-, olajtartó-állványokat, gyorsforralókat, teafőzőket, teakannákat stb.; tiszta alumíniumból készült tárgyakat, még pedig: mindenféle csészéket, fazekakat, fedeleket, főzőedényeket, hamutartókat, ivóserlegeket, kanalakat, kádakat, medencéket, serpenyőket, tálakat, tányérokat, üstöket, stb.; vörösrézből és sárgarézből készült konyhafelszerelési és hasonló tárgyak közül a különféle üstöket, lábasokat, tűzhelybe beépített vízmelegítőket, víztartókat, parázstartókat, fürdőkályhákat, mozsarakat, mozsártörőket, gyertyatartókat, vasalókat, 1/2 kilogrammnál nehezebb rézsúlyokat, tálcákat, habverőket, gyümölcsfőzőüstöket stb.; óntárgyakból a korsókat, ürmértékeket, edényeket, tányérokat, tálcákat, fedőket stb. A nagyközönség már a legközelebbi napokban értesítést fog kapni, hogy kik a helybeli és környékbeli hivatalos hadifémbevéltők. A hatóságok az erre vonatkozó előterjesztésüket már megtették, a kijelölés is megtörtént, úgy hogy a vidéki hadifémbevéltők névjegyzékének nyilvánosságra való hozatala már csak néhány nap kérdése.

A többtermelés érdekében. A vall.- és közokt.-ü. miniszter az országos többtermelési értekezlet naplóját a bártfai állami gazdasági népiszkolának a kir. tanfelügyelőség útján oly utasítással küldte meg a szaktanítói könyvtár részére, hogy a gazdasági népiszkola illető tanerői a naplót behatóan tanulmányozzák át s ezáltal az abban leírt termelési eljárásokat megismerve, a többtermelést annál hathatósabban szolgálhassák.

KÖZGAZDASÁG.

Gazdasági és közéleti tudnivalók.

Közlő H. I.

Az Országos Burgonyaközvetítő Iroda eperjesi kirendeltsége.

Az ideai burgonyatermés zár alá és igénybevélteli munkálatait az alispáni hivatalnál a gazdasági felügyelő végzi, míg az ezen rendelkezések végrehajtására az idén is az Országos Burgonyaközvetítő Iroda Eperjesen (Fő-utca 89. sz., telefon 218.) kirendeltséget szervezett, melynek vezetésével Tauber József főtitkár-jét bízza meg, aki hivatalát Eperjesen már berendezte és működését már megkezdte.

Ezzel kapcsolatosan megemlíti, hogy az Országos Burgonyaközvetítő Iroda a f. évi idényre vármegyei főbizományosul a Sárosvármegyei Gazdák Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetét választotta, melynek keretében mint bizományosok működnek Zahler Adolf és a Zahler és Fuchs cég, valamint több járási kereskedő is érvényesülést talál ezen régi és vármegyénkben közismert intézményénél.

Aki tehát burgonyaügyben, bármely kérdésben valamelyes felvilágosítást óhajt, az forduljon a fent megnevezettekhez.

Burgonya bejelentések Sárosvármegyében.

Köztudomású dolog, hogy az ország több vármegyében, különösen pedig azon vármegyékben, ahol korai burgonyát termesztettek, a f. évi teljesen abnormális nyári időjárás miatt alig termelt valami burgonya, ennél fogva az Országos Burgonyaközvetítő Irodára (Budapest, Gerlóczy-utca 11.) rendkívül nehéz feladat vár, amennyiben ezen burgonyában szűkölködő vármegyék lakosságát azon vármegyék burgonyaterméséből kell ellátnia, ahol felesleges burgonya található lesz.

Vármegyénk is azon vármegyék közé tartozik, ahol, bár az idej burgonyatermesztés eredménye általában csak közepes, mégis remélhető, hogy a vármegyéből tekintélyesebb mennyiségű burgonya lesz átadható, részint közéletmezési célokra, részint vetőmagnak az inséges burgonyavidékeknek.

Az önkéntes burgonyafelajánlás mennyisége is ezt helyezi kilátásba, azonban a közelben elrendelendő burgonyaigénybevétel (rekvirálás) bizonyára sokkal nagyobb burgonyamennyiségeket fog az Országos Burgonyaközvetítő Irodába juttatni.

Az Országos Gyümölcs- és Főzelékforgalmi r.-t.

Ügykörébe utalta a gyümölcs- és főzelékforgalmi bizottság a diót, almát és körtét is, melynek szállítása a legrövidebb időn belül szállítási igazolványhoz lesz kötve. A Gyümölcsforgalmi r.-t. tevékenysége révén előreláthatóan főleg Németországba irányuló dió kivitelünk fog jelentékenyen emelkedni, úgy hogy ilyen módon jelentékeny márka-valutához jutunk. Megengedjük, hogy a társaság a tömegélelmezés céljaira is súlyt helyez és erre való tekintettel nagyszabású káposzta- és répasavanyító akciót kezdeményezett. Előreláthatólag több ezer vaggón káposztát és répát fog konzerválni télire, amikor majd alig lesz főzelékféle.

Aszaltszilva és szilvaíz zár alá vétele.

A kormány 3776. számú rendeletével zár alá veszi az 1917–1918. gazdasági év egész aszaltszilva- és szilvaíz-termelését e cikkek termelőinél. Ennek megfelelően a saját házi és gazdasági szükségleteket meghaladó készleteket a szilvaközpontnak kell megvétele felajánlani. E rendelet azonnal életbe lépett.

Hogyan tartsuk el a burgonyát?

Fontos feladat vár a vevőre és gazdára, hogy a nagy fáradsággal vagy természetesen drágán szerzett kevéske burgonyát úgy telettesse át, hogy azt a legcsekélyebb veszteség érje. Mert bármelyik módját is kövessük az eltartásnak, veszteség nélkül azt megtenni nem lehet. Könnyen megértjük ezt, ha arra gondolunk, hogy a burgonyagumó egy élő testrésze a növénynek, mely az elraktározás ideje alatt életfentartásához bizonyos, a testében felhalmozott anyagokat használ fel.

Mindenekelőtt 75 % átlagos víztartalmából több-kevésbé mennyiséget párologtat el, más szóval beszárad. Természetesen ez a vízvesztés annál nagyobb lesz, minél melegebb helyen tartjuk el a burgonyát. Az is bizonyos, hogy a burgonya vízvesztése az eltartás időtartamával arányosan nagyobbodik.

Azonban ezenkívül még más veszteség is éri az elraktározott burgonyát. A gumó, noha szunnyadó állapotban van, mégis lélegzik. A lélegzési folyamat bizonyos mennyiségű keményítőátalakulással jár. Előbb ez cukorrá, majd szénsavvá és vízzé alakul át. Az így keletkezett

víz pára alakjában, a szénsav pedig gáz alakjában távozik el a rakásban áló gumóból. Ennek az élettani folyamatnak természetesen anyagvesztés lesz a következménye, de ennek a veszteségnek a nagysága attól függ, hogy annak a légkörnek, amelyben a burgonyát tartjuk, milyen a hőmérséklete és nedvességtartalma. Az kevésbé befolyásolja az anyagvesztés, hogy vajjon világos, vagy sötét helyen tartjuk-e a burgonyát. Csak az igaz, hogy a folytonos világosságban — ha a többi feltételek meg is vannak — a gumók könnyen kicsíráznak. A kicsírázott burgonya pedig a világosban több anyagot használ fel, mint a sötétben csírázó. A legkisebb veszteség akkor mutatkozik, ha a burgonyát száraz, hűvös helyen tartjuk, és legtöbb akkor, ha nedves, meleg helyen raktározzuk el. A gyakorlatban tehát ehhez kell alkalmazkodnunk, vagyis a lehetőségig száraz és hűvös helyet biztosítsunk az összerakott burgonyának. Ezenkívül meg kell védenünk a fagyástól. Bármennyire is figyelemreméltó, hogy a burgonyagumó csak a -3°C -nál fagy meg, — aminek magyarázata az, hogy a gumó sejtneve nem tiszta víz, hanem bizonyos oldat, — mégsem szabad az eltartás helyeit 0°C -ra lehűteni hagyni, mert ha a lehülés a $+5$ és a -2°C . között huzamosabb ideig tart, akkor a burgonya édes ízűvé lesz. A túlságosan helyen tartott burgonya csakhamar kicsírázik. Már pedig a jó emivaló burgonyától, nemkülönbön a kifogástalan vetőgumótól megkivánjuk azt, hogy tavasszal csírámentes legyen. Lényegesen befolyásolja a burgonya eltartóságát a gumók egészségi állapota, egészsége, valamint az elraktározás módja is. Éppen ezért, bármennyire is szűkölködünk kézi erő dolgában, ne sajnáljuk az átválogatás munkáját, ügyeljünk arra, hogy csak egészséges, sértetlen és jól kifejlődött gumó kerüljön elraktározásra. A megsérült, beteg és apró gumók elkülönítessenek és mielőbb felhasználtsanak.

Tanácsos-e a szálastakarmányt szecskázni?

A szecskázás célja vagy az, hogy a takarmányt más takarmánnyal elkeverni tudjuk, vagy az, hogy a keményebb takarmányok megrágását, megemésztését könnyebbé, tökéletesebbé tegyük. A takarmányfélék egymással való elkeveredésének is sokféle módzata van. Így u. i. az állat legkövetkezőben kénytelen azt megrágni és benyálazni. Pl. lovaknak is az abrakot célszerű kevés apró szecskával keverni, hogy őket tökéletesebb rágásra kényszerítsük, de még nagyobb jelentősége van az abrak szecskával való keverésének a kérődöz állatoknál, mert ezeknél különben a daraféle elkerülné a bendőt és ezzel a kérődést, s megemésztése tökéletlen lenne. Más eset pl. mikor a zöldtakarmányt száraz szálastakarmánnyal keverjük. Pl. a herét, lucernát szalmaszecskával. Ennek takarékossági szempontból is, meg egészségi tekintetben is nagy jelentősége van. A lóhere és lucerna u. i. sok fehérjét tartalmaz, úgy hogy ha tisztán etetjük, fehérjepazarlást követünk el. Ennek elejét vehetjük, ha a zöldtakarmányt megszecskezünk és $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{4}$ rész szalmaszecskával

val keverjük. Ezen eljárással egyszersmind a herének és lucernának puffasztó hatását is mérsékeljük. Nagyon célszerű a kemény szálastakarmányokat megszecskezni és valami vizenyős takarmánnyal, répával, burgonyával, répaszelettel stb. keverve etetni. Ugyanerre a takarmánykeverékre megdarált abrakot is hintünk. A jó, egészséges szálastakarmányt azonban minden ok nélkül megszecskezni nem tanácsos. A jó szénát legjobb szálasan feletetni, egyrészt azért, mert így az állat kénytelen azt tökéletesebben megrágni, benyálazni és így jobban megemészteti, kihasználja, másrészt azért is, mert a gyomrot az egészében felvett és megrágott szálastakarmány tökéletesebben kitölti, az emésztésre, a gyomor és belek működésére előnyösebben hat. A szecskázásnak csak a keményebb takarmányoknál, nevezetesen a szalmafélékénél van értelme (eltelkintve a zöldtakarmányoktól), mert ezeket számos esetben csak így tudjuk tökéletesen és leggazdaságosabban kihasználni.

Burgonya osztályozása.

Az idén a gyenge burgonyatermés mellett az vigasztalhat, hogy ami termelt, az legalább egészséges. Más esztendőben a burgonyagumóknak a szedés alkalmával történő megválasztását az tette szükségessé, hogy a beteg, rothadásra gyanús vagy máris rothadó gumókat az egészségesektől elválasszuk. Erre az idén nem volt szükség. Kívánatos azonban a burgonyagumóknak átválogatása más szempontból. Ma különösen meg kell becsülnünk minden szem burgonyát és éppen ezért már kezdettől fogva minden egyest az értéke szerinti osztályba kell sorolnunk. Az esetleges hibás, beteg vagy sérült gumót most is külön kell választani, mert hiszen akad ilyen ma is. Ezenkívül azonban három osztályba kell sorolnunk a felszedett gumókat. És pedig külön szedjük az elsőrendű, nagyszemű gumókat, amelyek legalább is a tyúktojás nagyságot elérték. Ezeket emberi táplálkozás céljaira, értékesítésre fogjuk felhasználni, míg a közepes nagyságúakat már most kiszemeljük és félre tesszük vetőmagnak. A legapróbbakat részben állatok takarmányozására használjuk fel, de bizony ennek is jelentékeny részét emberi étkezésre fogjuk felhasználni. Ez lesz az olesóbb, tömegélelmezésre való burgonya. Ha ugyan lehet és fognak ma egyáltalában burgonya és burgonya között különbséget tenni. E helyen leginkább a vetőmagnak szánt gumók kiválasztását óhajtjuk hangoztatni. Ne mulassza el senki, hogy a vetnivaló burgonyát, még pedig fölös mennyiségben, már most kiválassza, azt gondosan eltartsa és semmi körülmények között más célra fel ne használja. Nézzük a jövőt is és gondoljunk a múlt tavaszra, amikor éppen a vetőgumóhiány következtében széles ez országban mindenfelé igen nagy bajok voltak. Akárhány helyen egyáltalán nem vetettek burgonyát, ahol pedig már a hely is el volt neki készítve, máshol meg a vetőgumó későn érkezett.

Felelős szerkesztő :
Dvortsák Győző.

Kiadótulajdonosok:
Kócs Ernő és Frigyes.

Az 1918. évi NAŠA ZASTAVA tót naptárba

• **HIRDETÉSEKET** •

november 15-ikéig
fogad el a kiadóhivatal.

Egész oldal ára 60 kor.
Féloldal 30 kor.
Negyed oldal . 15 kor.

Középis
iskolai m

osztályösszeve
gyorsabban, fe

a Zsoldo

Budapest, VII.,

□ Ismertető

Lóá

A kassai katonai p
3-án kelt 346 13.

október,

hónapok

a cs. és kir. állandó

mustralovak ár
gazdasági mur
tók. Az árverés

Azonkívül
számú szolgál
minden feltétel
vásárlási igazd
elárvereztetni.

Viszketeg

Leggyorsabban
eredeti BAF

Nincs szaga, net
cséses, dr. Flesc
160 K. nagy té
Kapható a hely
direkt a készítő
• Korona-gyógy

A Sár

RE

Amen
tartandó közg
gyűlés a meg

Eperjes.

17. §. Minden
e két n

19. §. Közgyű
közgyűl
is képv
szállotta
koltakat
nélkül

22. §. A rend
a közgy

Borsod-Miskolczi és Debreczeni István Gőzmalom Részvénytársaság.

Hirdetmény.

A folyó évi október hó 20-ikán tartott rendkívüli közgyűlés elhatározta, hogy a társaság részvénytőkéje 3500 darab és folytatólag további 9000 darab, összesen 12,500 darab új részvény kibocsátásával 6.500,000 koronáról 9.000,000 koronára felemeltessék, hogy az új részvények 1917. január hó 1-jétől részesednek az üzleteredményben és hogy a folytatólag kibocsátott 9000 darab új részvény, az új 3500 darab és a régi 32,500 darab részvények birtokosainak átvételre felajánltassanak.

Ezen határozat alapján ezen részvények birtokosainak a fentemlített 9000 darab új részvényt a következő feltételek mellett ajánljuk fel átvételre:

1. Négy-négy régi részvény alapján 1 darab új, 200 korona névértékű részvény vehető át.
2. Az átvételi árfolyam új részvényenkint 800 koronában állapított meg.
3. Az átvételi jog, annak különbeni elvesztésének terhe mellett 1917. évi október hó 25-ikétől kezdve, 1917. november 5-ikéig bezárólag, hétköznapokon a rendes hivatalos pénztári órák alatt Budapesten a Hazai Bank Részvénytársaság értékpapírpénztáránál (V. ker., Harmincad-u. 6.), Miskolczon a társaság pénztáránál, Debreczenben a társaság pénztáránál, Kassán a Csányi Múmalom pénztáránál, Eperjesen a Nagysárosi Múmalom pénztáránál

a következő 4. pont határozmányai szerint gyakorolható.

Ezen határidő leteltével az átvételi jog megszűnik.

4. Aki átvételi jogával élni kíván, tartozik az elővételre feljogosító részvényeket szelvényív nélkül, számszerint rendezett jegyzék kíséretében, amelynek űrlapja a fent megjelölt pénztáraknál rendelkezésre áll, lebélyegzés végett ugyanott benyújtani, nemkülönben ezen űrlapon azokat a neveket bejelenteni, amelyekre az új részvényeket kiállítatni óhajtja és egyidejűleg az új részvényekért darabonkint 800 koronát, továbbá ennek az összegnek 1917. január hó 1-jétől a befizetés napjáig számításba veendő 5 százalékos kamatát, valamint a darabonkint 2 korona részvénykiállítási és fokozatos bélyegilletéket készpénzben lefizetni.

5. Részvényhányadok nem adatnak ki; ha azonban oly részvényes, akinek négynél kevesebb részvénye van, átvételi jogát gyakorolni kívánná, úgy minden régi részvény után 200 korona, továbbá ennek az összegnek 1917. január hó 1-jétől a befizetés napjáig számításba veendő 5 százalékos kamata, valamint 50 fillérre rúgó részvénykiállítási és fokozatos bélyegilleték-hányad készpénzbeni lefizetése ellenében egy darab igazolványt kap, amely egy teljesen befizetett részvénynek $\frac{1}{4}$ részére az átvételi jog gyakorlását tanúsítja.

6. A részvényes által bemutatott régi részvényeket a fent megnevezett pénztárak közül az, amelynél a bemutatás történt, lebélyegzi és

- a) az új egész részvényről, illetve részvényekről bemutatóra szóló ideiglenes elismervényeket,
- b) a negyedekről pedig bemutatóra szóló igazolványokat szolgáltat ki.

Úgy az ideiglenes elismervények, mint az igazolványok alapszabályszerű cégeljárással vannak ellátva.

7. Az ideiglenes elismervények végleges új részvényekre Miskolczon, a társaság pénztáránál 1918. február hó 15-ikétől kezdve becserelelhetők.

8. Az igazolványok, amelyekből négy darab beszolgáltatása egy új részvény átvételére jogosítja fel a bemutatót,

1918. évi február hó 15-ikétől kezdve legkésőbb 1918. évi május hó 31-ikéig

Miskolczon, a társaság pénztáránál részvényekre becserelelendők, mert különben a megfelelő részvények tőzsdei árfolyamon el fognak adatni és az értük befolyó összeg az igazolványjogosultak javára társaságunknál mint betét fog a rendes betéti kamatlábbal kamatoztatni.

Kelt Miskolczon, 1917. évi október hó 20-ikán.

**A BORSOD-MISKOLCZI ÉS DEBRECZENI ISTVÁN GŐZMALOM
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
igazgatósága.**

ER

Előfizetési ár
Egész évre . . .
Félévre
Negyedévre . . .

Hirdetési díj: Egyh
petítor egyszeri hird
15 f. Közlemények sor

A

Az olasz látszik elháritha napra növeked nyomuló serege elfojtani azt az Gorlice, Belgrá mein egyenkint megsemmisülés orosz, szerb, o erők ellen val csalhatatlan pro len bizonyosság diadalunk. Mim hetett volna. M kapkodó, céltala

Az olaszok támadásunkkal voltak nekünk sereg két és fé nálható eszköz zóna kiépítésén akadályt páratlan taink. Az út me s ennek köszön eredmények hat siker attól függ bir-e állani a m mento vidékén a lombard alf rendezkedhet be tettünk, mert a szakadatlan ne bármely más lépten-nyomon erősítésre kiváló hanem a hazáját szer csak fölébre Azonban a mie fontos előny: a követő nagy sí s egyáltalában lenség, forradal s a hasonlíthat melyet a világ közül mi fejlesz

Jószolgatni ha hatjuk, hogy Gő Udine után a jel

**CSEME
LEGJO**